

Jednoduché pozemkové úpravy Oravský Biely Potok, lokality Lán a Mlynisko

Úvodné podklady projektu JPÚ

Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode projektu jednoduchých pozemkových úprav

Identifikačné údaje

Názov projektu:	Jednoduché pozemkové úpravy Oravský Biely Potok, lokality Lán a Mlynisko
Názov etapy:	Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia v obvode jednoduchých pozemkových úprav
Kraj:	Žilinský
Okres:	Tvrdošín
Obec:	Oravský Biely Potok
Katastrálne územie:	Oravský Biely Potok
Správny orgán:	Okresný úrad Námestovo pozemkový a lesný odbor Námestie A. Bernoláka 381/4 029 01 Námestovo
Číslo zmluvy o dielo:	ZOD zo dňa 13.06.2016
Objednávateľ prác:	Obec Oravský Biely Potok, zastúpená Mgr. Jánom Kašákom, starostom obce
Vedúci projektu:	Ing. Monika Novotná, pozemkový a lesný odbor Okresného úradu v Námestove
Autorizačne overil:	
Zodpovedný projektant:	Ing. Hana Šagátová, AGROCONS Banská Bystrica, spol. s.r.o., Skuteckého 30, 97401 Banská Bystrica
Spracoval:	Ing. Tomáš Vrašťák, AGROCONS Banská Bystrica, spol. s.r.o., Ing. Zuzana Valachová, AGROCONS Banská Bystrica, spol. s.r.o.,
Zahájenie prác:	11/2016
Ukončenie prác:	02/2017

Obsah

1	Prehľad použitých podkladov.....	- 5 -
2	Všeobecná charakteristika územia.....	- 6 -
2.1	Vymedzenie záujmového územia.....	- 6 -
2.2	Účel jednoduchých pozemkových úprav.....	- 7 -
3	Prírodné pomery.....	- 8 -
3.1	Klimatické pomery.....	- 8 -
3.2	Hydrologické a vodohospodárske pomery.....	- 8 -
3.2.1	Vymedzenie oblasti povodia.....	- 8 -
3.2.2	Povrchové vody.....	- 8 -
3.2.3	Podpovrchové vody.....	- 9 -
3.3	Geologické pomery.....	- 9 -
3.4	Pedologické pomery.....	- 10 -
3.5	Geomorfologické pomery.....	- 14 -
3.6	Charakteristika územia podľa REPGES.....	- 17 -
4	Súčasný stav krajiny.....	- 18 -
4.1	Súčasnú využívanie územia v obvode JPÚ.....	- 18 -
4.2	Hospodárske využitie krajiny.....	- 18 -
4.2.1	Poľnohospodárska výroba.....	- 18 -
4.2.2	Lesná výroba.....	- 18 -
4.2.3	Ostatné využívanie územia – nepoľnohospodárske aktivity.....	- 18 -
5	Zhodnotenie priestorového a funkčného usporiadania pozemkov v krajine.....	- 19 -
5.1	Organizácia pôdneho fondu.....	- 19 -
5.1.1	Hospodársky obvod.....	- 19 -
5.2	Delimitácia druhov pozemkov.....	- 19 -
5.3	Veľkosť a tvar pôdnych celkov ornej pôdy.....	- 19 -
5.4	Prejavy degradácie a potreba ochrany pôdy.....	- 20 -
5.5	Obmedzujúce faktory technického charakteru.....	- 20 -

6	Spoločné zariadenia a opatrenia – súčasný stav	- 21 -
6.1	Prieskum dopravných pomerov	- 21 -
6.2	Prieskum ohrozenosti pôdy vodnou a veternou eróziou	- 22 -
6.3	Prieskum vodohospodárskych pomerov	- 22 -
6.4	Prieskum opatrení na zabezpečenie ekologickej stability a krajinného vzhľadu územia	- 22 -
7	Verejné zariadenia a opatrenia – súčasný stav	- 23 -
8	Stav užívacích pomerov.....	- 23 -
9	Návrh funkčného usporiadania územia.....	- 23 -
9.1	Rozbor súčasného stavu a koncepcie riešenia	- 23 -
9.2	Návrh spoločných zariadení a opatrení	- 23 -
9.3	Návrh verejných zariadení a opatrení	- 24 -
9.4	Bilancia plôch pre spoločné zariadenia a opatrenia a pre verejné zariadenia a opatrenia ..	- 24 -
9.5	Zostavenia záverečnej bilancie a stanovenie percenta príspevku vlastníkov.....	- 25 -
9.6	Výpočet výšky potrebného príspevku od vlastníkov na pokrytie SZO a VZO	- 25 -

1 Prehľad použitých podkladov

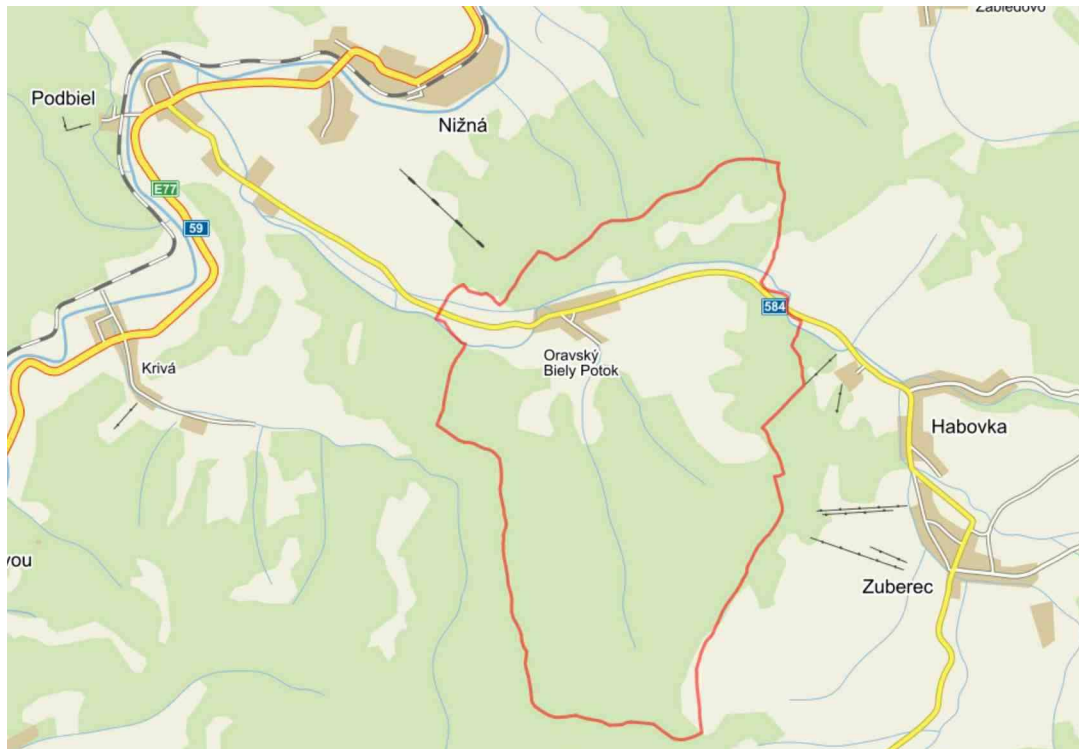
Pri tvorbe Všeobecných zásad funkčného usporiadania v obvode projektu jednoduchých pozemkových úprav boli použité nasledovné podklady:

- Výsledky prechádzajúcich etáp projektu jednoduchých pozemkových úprav (účelová mapa polohopisu, účelová mapa výškopisu, digitálny model reliéfu, register pôvodného stavu),
- Atlas krajiny SR, Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica, 2002
- Atlas REGPES, 2006
- Metodické štandardy projektovania pozemkových úprav, Bratislava, 2009
- Praktická biometeorológia, Nitra, 2007
- Monografia obce Habovka, 2014
- Územný plán obce Oravský Biely Potok, 2010
- Zmeny a doplnky č.1 k ÚP Oravský Biely Potok, AAA Kropitz spol. s.r.o., 2017
- Urbanistická štúdia obytných zón Lán a Mlynisko, AAA Kropitz spol. s.r.o., 2017

2 Všeobecná charakteristika územia

Oravský Biely Potok sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska na Orave. Leží v Skorušinskom pohorí v doline Studeného potoka, ktorý pramení v Západných Tatrách – Roháčoch a pri obci Podbieľ sa z ľavej strany vlieva do Oravy. Z Podbieľa vedie prístupová cesta do Roháčov. Katastrálne územie obce má výmeru 1844 ha, nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí od 620 do 1253 m n.m., stred obce má nadmorskú výšku 644 m n.m. Na severe hraničí s Krásnou hôrkou a Tvrdošínom, na východe s Habovkou a Zubercom, na juhu s Hutami a Malým Borovým, na západe s Krivou, Podbieľom a Nižnou. Podľa územnosprávneho členenia SR patrí obec do Žilinského samosprávneho kraja, okresu Tvrdošín.

Obrázok č.1: Poloha obce a širšie súvislosti

2.1 Vymedzenie záujmového územia

Miestom realizácie projektu jednoduchých pozemkových úprav sú lokality Lán a Mlynisko.

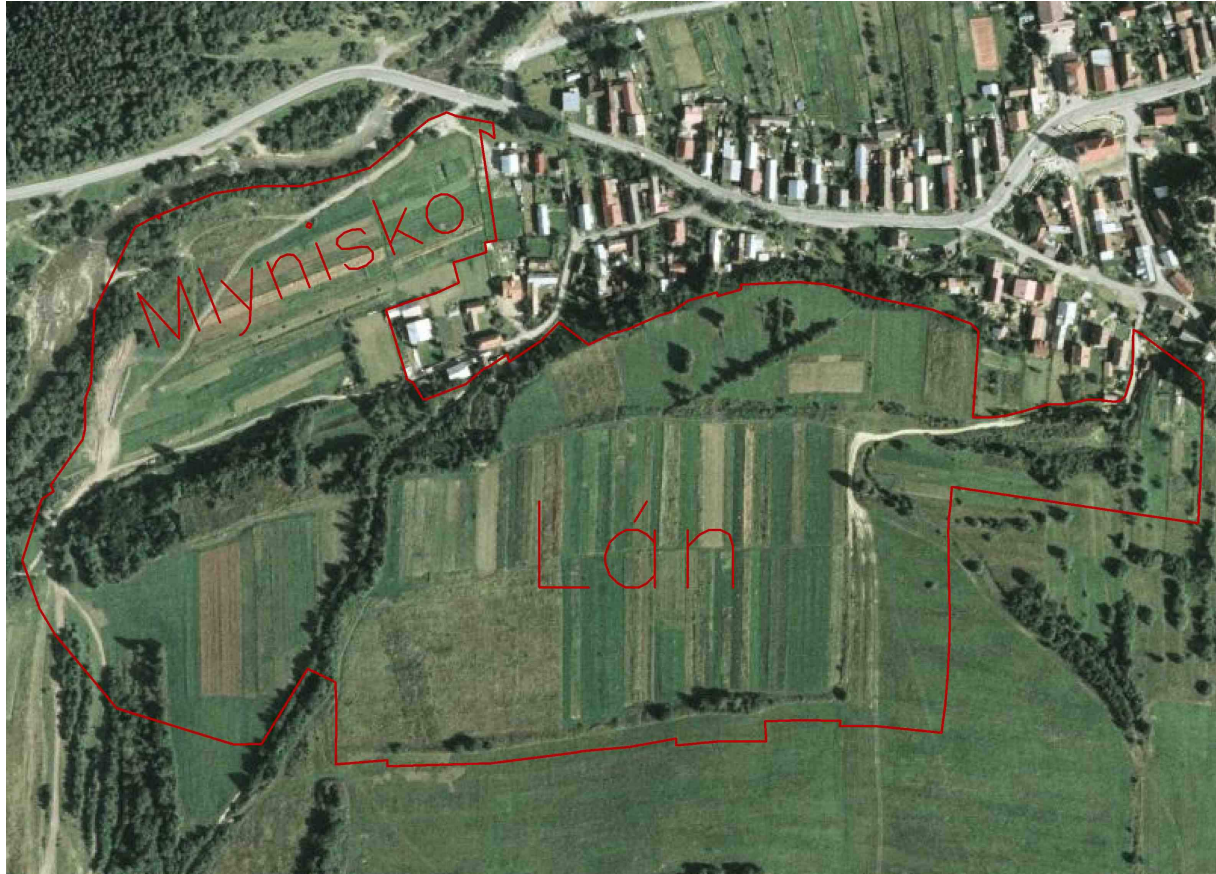
Lokalita Mlynisko má výmeru cca 3,7 ha a nachádza sa rovinatej časti územia. Zo severozápadu je ohraničená Studeným potokom, z východu zastavaným územím obce, z juhu poľnou cestou (parcela CKN 565/5). Prístup do lokality je možný z cesty II/584. Pod zemou sú uložené viaceré inžinierke siete. V súčasnosti majú pozemky v lokalite poľnohospodárske využitie.

Lokalita Lán má výmeru cca 15,9 ha a nachádza sa vo svahovitom teréne južne od Mlyniska. Zo severu je ohraničená poľnou cestou (parcela CKN 565/5) resp. zastavaným územím obce. Z ostatných svetových strán je ohraničenie nevýrazné (po hranici parciel registra EKN). Prístup do lokality je možný po poľných cestách

z Mlyniska alebo po miestnych komunikáciách zo zastavaného územia obce. V súčasnosti majú pozemky v lokalite poľnohospodárske využitie.

Obe lokality spoločne tvoria obvod projektu JPÚ s výmerou 19,6 ha.

Obrázok č.2: Vymedzenie záujmového územia

2.2 Účel jednoduchých pozemkových úprav

Jednoduché pozemkové úpravy sa vykonávajú z iných dôvodov ako je hospodárenie na pôde. Hlavnou motiváciou na ich vykonanie je nedostatok vhodných stavebných pozemkov v obci. Keďže obec Oravský Biely Potok má schválený územný plán (z roku 2010) obe vyššie spomínané lokality boli vybrané v súlade s platným ÚP. Aktuálne sa spracúvajú Zmeny a doplnky č.1 k ÚP (AAA Kropitz, s.r.o.), pričom obe lokality budú určené na zastavanie (individuálna bytová výstavba). Okrem toho si obec Oravský Biely Potok objednala aj vypracovanie komplexnej urbanistickej štúdie obytných zón Lán a Mlynisko. Projekt JPÚ, zmeny a doplnky k ÚP aj spracovanie UŠ obytných zón prebiehajú súbežne, preto bolo na základe intervencie zhotoviteľa JPÚ zvolané v priebehu mesiaca október 2016 pracovné stretnutie všetkých zainteresovaných strán za účelom zosúladenia postupu prác. Zhotoviteľ JPÚ sa bude snažiť o maximálne možné zapracovanie štúdie do projektu, návrh funkčného usporiadania územia v obvode projektu JPÚ preto do značnej miery vychádza z pracovnej verzie spomínanej štúdie, ktorá mu bola poskytnutá v mesiaci január 2017.

3 Prírodné pomery

3.1 Klimatické pomery

Zájmové územia patrí podľa podrobného klimatického členenia uvedeného v Atlase krajiny SR, 2002 do chladnej klimatickej oblasti (C), mierne chladného, veľmi vlhkého okrsku s júlovými teplotami 12 – 16° C. Teplota vzduchu sa v letných mesiacoch pohybuje do 28°C, teploty nad 30 °C sú pomerne zriedkavé. Zimy bývajú dlhé a mrazivé, teploty nezriedka klesajú pod -20°C.

Tabuľka č.1 – Základné zrážkové charakteristiky

Základné zrážkové charakteristiky	
Priemerný úhrn zrážok za január	40 – 50 mm
Priemerný úhrn zrážok v júli	100 – 140 mm
Absolútne maximálne mesačné úhrny zrážok	350 – 400 mm
Priemerné ročné úhrny zrážok	1000 – 1200 mm

Tabuľka č.2 – Základné teplotné charakteristiky

Základné teplotné charakteristiky	
Priemerná teplota vzduchu v januári	-5 °C až -6 °C
Priemerná teplota vzduchu v júli	14 °C
Priemerná ročná teplota aktívneho povrchu vody	5 °C až 6°C
Priemerná ročná teplota vzduchu	2°C až 4 °C

V oblasti je priemerný ročný úhrn aktuálnej evapotranspirácie 400 až 450 mm a priemerné ročné sumy globálneho žiarenia sú na úrovni do 1050 KWh/m². Počet sní so snehovou pokrývkou je na úrovni 120 až 140 a priemerný ročný počet dusných dní, kedy je vysoká relatívna vlhkosť vzduchu je menej ako 10 dní.

Tabuľka č.3 – Nástup, trvanie a ukončenie období s t>5°C a t>10°C

OBLASŤ	Obdobie s teplotou vzduchu					
	t do 5°			t do 10 °		
	Začiatok	Koniec	Trvanie	Začiatok	Koniec	Trvanie
Oravský Biely Potok	11.4.	27.10.	200	9.5.	27.9.	142

3.2 Hydrologické a vodohospodárske pomery

3.2.1 Vymedzenie oblasti povodia

Zájmové územie patrí do povodia Studeného Potoka (4-21-04-020), ktoré patrí do základného povodia Oravy od priehradného múru Oravskej priehrady po sútok s Váhom (4-21-04). Orava sa vlieva do čiastkového povodia rieky Váh (4-21), ktoré patrí do hlavného povodia Dunaja (4).

3.2.2 Povrchové vody

Zájmové územie je zo severnej strany ohraničené Studeným potokom. Je to vodohospodársky významný vodný tok, ktorý pramení v Západných Tatrách v nadmorskej výške približne 1657 m n.m. a ústi do rieky Orava pri obci Podbieľ v nadmorskej výške približne 550 m n.m. Dĺžka toku 26,7 km a plocha povodia je

126,6 km². Je to vodný tok bystrinného charakteru, najvyššie prietoky dosahuje v jarných mesiacoch (apríl – máj) v období topenia snehu v horských polohách. Na dolnom toku za obcou Habovka, preteká Studenou dolinou, vytvára vedľajšie ramená, najprv pri obci Oravský Biely Potok a potom aj ďalej smerom k Podbieľu. V oblasti ústia ukladá splavený materiál vo forme väčších síhótí.

Tabuľka č.4 – Základné hydrologické charakteristiky

Základné hydrologické charakteristiky	
Kvantitatívna charakteristika prietochnosti	Mierna, T=1.10-4 až 1.10-3 m ² /s
Priemerný ročný špecifický odtok	15 až 20 l/s.km ²
Maximálny špecifický odtok s pravidelnosťou opakovania raz za 100 rokov	2,3 až 2,8
Minimálny špecifický odtok – 364 denný	2,0 až 3,0

Územie patrí do hlavného povodia Váhu. Podľa režimu odtoku patrí územie so stredohorskej oblasti, so snehovo dažďovým typom, kde maximálne prietoky (Q_{max}) dosahujú vodné toky v apríly resp. môžu začať už v marci, alebo až v máji a minimálne prietoky (Q_{min}) v januári resp. vo februári.

3.2.3 Podpovrchové vody

Na základe hydrogeologickej rajonizácie zaraďujeme záujmové územie do hlavného hydrogeologického rajónu Skorušiny a časti Oravskej Magury s puklinovou priepustnosťou paleogénu Oravskej vrchoviny. Puklinová priepustnosť je priepustnosť horniny, ktorá je daná existenciou takých vzájomne komunikujúcich puklín, ktorými môže prúdiť tekutina pod vplyvom hydraulického gradientu. V danom území sa nenachádzajú žiadne významnejšie pramene ani vrty.

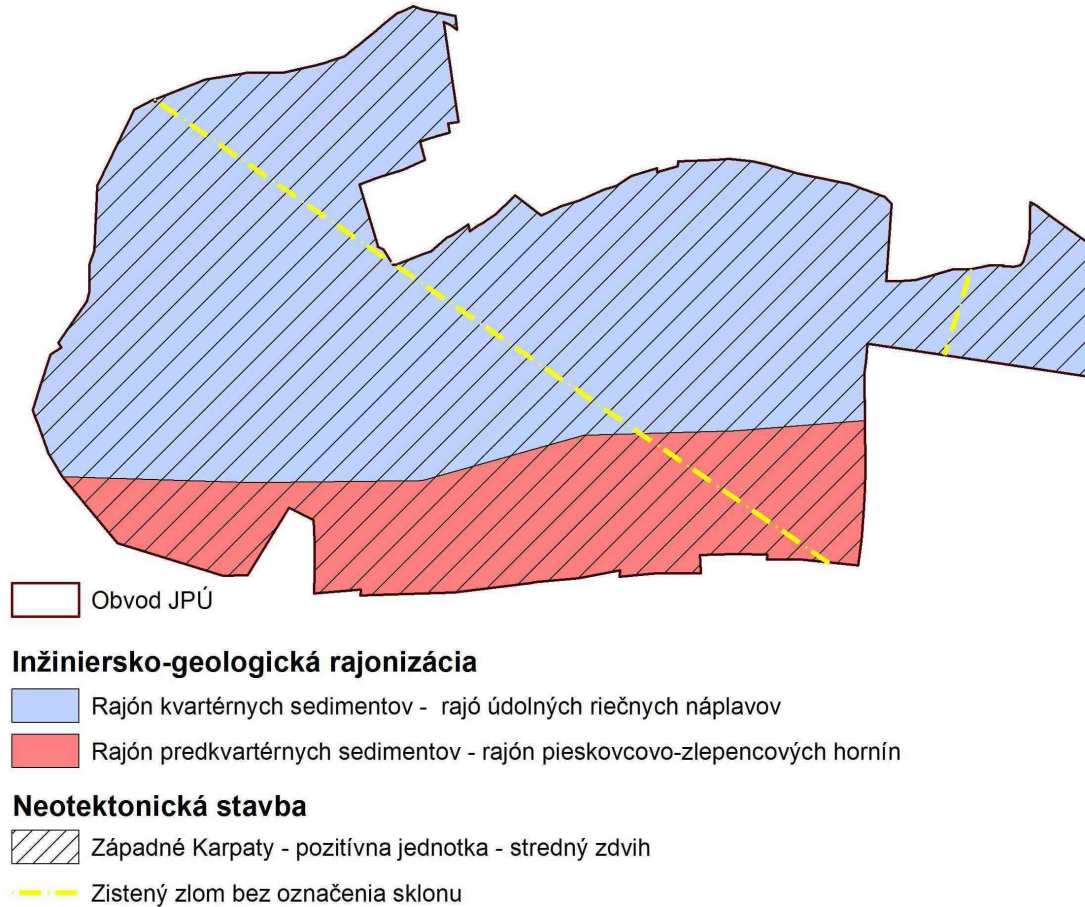
3.3 Geologické pomery

Geologický podklad tvorí vrchná krieda a paleogén vnútorných Karpát (litostratigrafická jednotka – I.) pieskovce menej ílovce (bielopotocké súvrstvie), priabón, oligocén (litostratigrafická jednotka – II. Pre bielopotocké súvrstvie je charakteristický vývoj hrubých lavíc pieskovcov a sporadický vývoj tenkých polôh zväčša nevápntých ílovcov. V súvrství sa ojedinele vyskytujú aj zlepenca (podmorské zosuny) a prstovite vklínené polohy drobnozlepencového flyšu. Pomer pieskovcov k ílovcom dosahuje pomer až 30:1. Bielopotocké súvrstvie leží v nadloží zubereckého súvrstvia a reprezentuje najvyššie známe súvrstvie podtatranskej skupiny.

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie, možno konštatovať, že južné časti záujmového územia spadajú do rajónu predkvartérnych sedimentov, tvorených prevažne pieskovecami a zlepenkami a severná časť záujmového územia je tvorená kvartérnymi sedimentmi údolných riečnych náplavov vôd Studeného potoka.

Neotektonická stavba územia je tvorená pozitívnou jednotkou zdvihu Západných Karpát a so zistenými zlomami, ktoré nemajú označený sklon. Kvartérny pokryv je tvorený ostatnými geneticky bližšie nerozlíšenými sedimentmi, jedná sa o nečlenené predkvartérne podložie s nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín.

Obrázok č.3 – Situácia inžiniersko-geologickej rajonizácie a neotektonickej stavby záujmového územia

3.4 Pedologické pomery

Pedologické pomery vychádzajú z hodnotenia a rozkódovania BPEJ (bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek). Hlavné pôdne jednotky sú nasledovné:

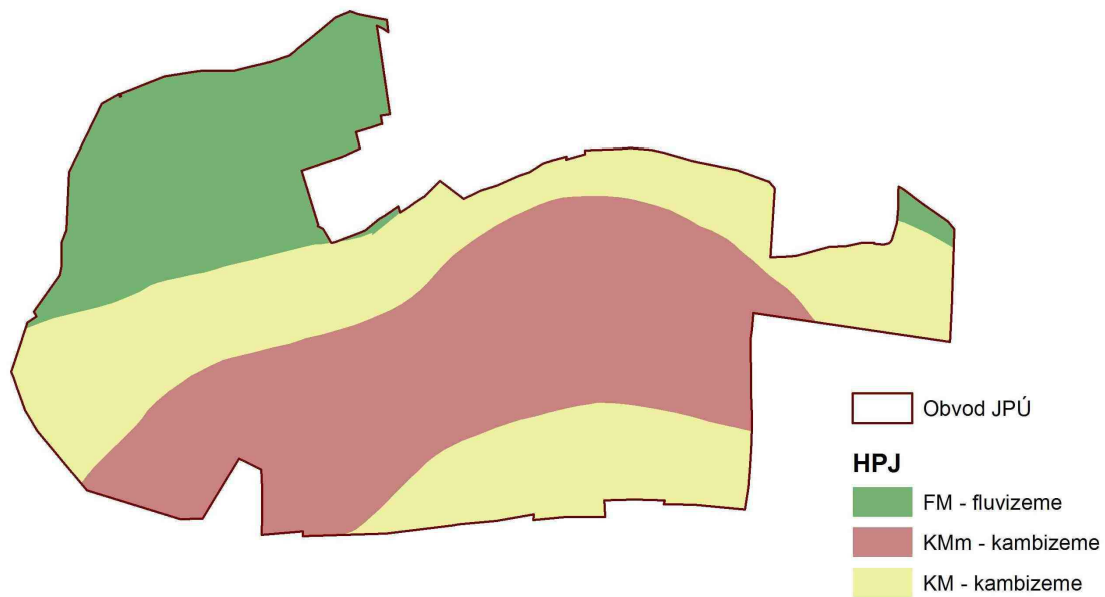
FM – fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké. Fluvizeme alebo aj nivné pôdy sú pôdnym typom, ktorý sa vyskytuje len v nivách vodných tokov, ktoré sú alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont.

KMm – kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyšu, stredne ťažké.

KM – kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké. Kambizeme alebo hnedé pôdy sú pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym, väčšinou však vyšším obsahom skeletu.

Najväčšiu časť územia (79717 m², 40,5 %) zaberajú KMm kambizeme, o niečo menšiu výmeru zaberajú KM kambizeme (75527 m², 38,5 %) a najmenšiu výmeru zaberajú FM fluvizeme (41292 m², 21 %).

Obrázok č.4 – Hlavné pôdne jednotky podľa BPEJ

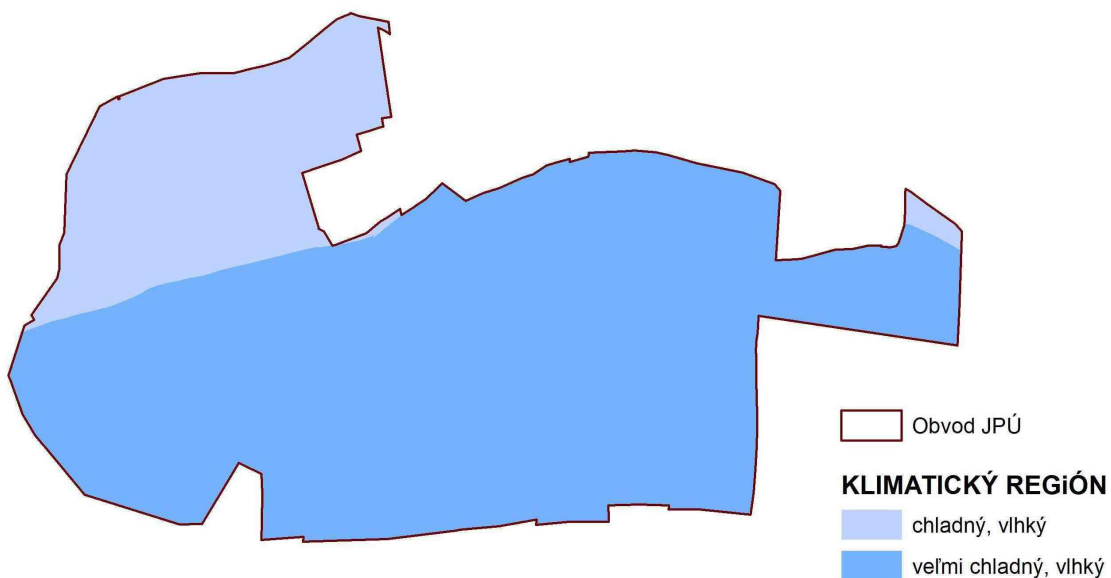

Na základe kódu BPEJ rozlišujeme v záujmovom území nasledovné **2 kódy klimatických regiónov**:

09 – chladný, vlhký klimatický región, zaberá 41292 m², čo je 21 % z výmery územia,

10 – veľmi chladný, vlhký klimatický región, zaberá 155244 m², čo je 79 % z výmery územia.

Obrázok č.5 – Klimatické regióny podľa BPEJ

Na základe kódu BPEJ rozlišujeme v záujmovom území nasledovných **5 kódov svahovitosti**:

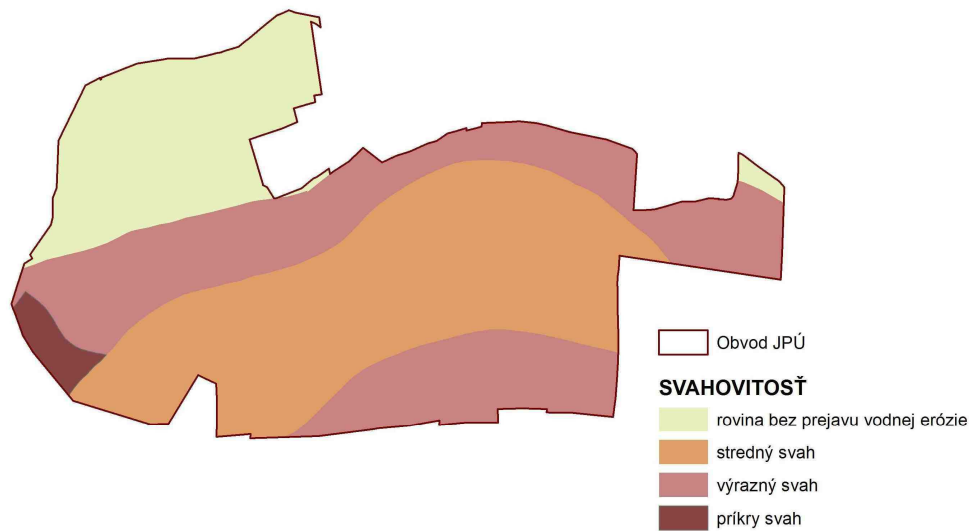
0 – rovina bez prejavu vodnej erózie (0° – 1°), zaberá 41292 m², čo je 21 % z výmery územia,

3 – stredný svah (7° – 12°), zaberá 79717 m², čo je 40,5 % z výmery územia,

4 – výrazný svah (12° – 17°), zaberá 71840 m², čo je 36,5 % z výmery územia,

5 – príkry svah (17° – 15°), zaberá 3687 m², čo sú 2 % z výmery územia.

Obrázok č.6 – Svahovitost' podľa BPEJ

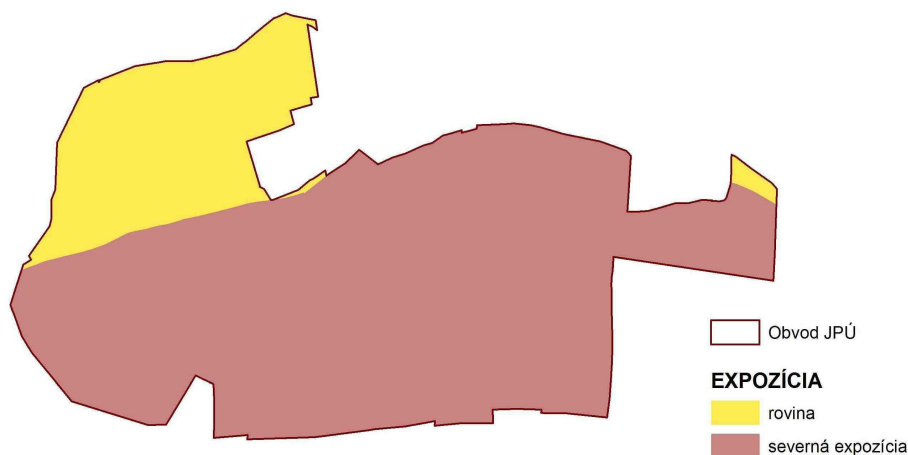

Na základe kódu BPEJ rozlišujeme v záujmovom území nasledovné **2 kódy expozície reliéfu**:

0 – rovina, zaberá 41292 m², čo je 21 % z výmery územia,

3 – severná expozícia, zaberá 155244 m², čo je 79 % z výmery územia.

Obrázok č.7 – Expozícia reliéfu podľa BPEJ

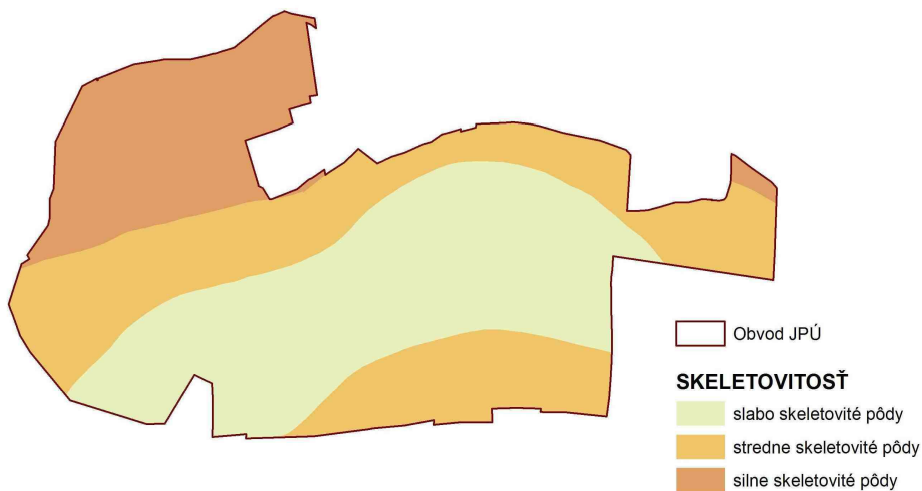
Na základe kódu BPEJ rozlišujeme v zúčtovom území nasledovné **3 kódy skeletovitosti pôdy**:

1 – slabo skeletovité pôdy, jedná sa o pôdy s obsahom skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25 %, v pod povrchovom horizonte 10 – 25 %, zaberajú 79717 m², čo je 40,5 % z výmery územia,

2 – stredne skeletovité pôdy, jedná sa o pôdy s obsahom skeletu v povrchovom horizonte 10 – 50 %, v pod povrchovom horizonte rovnako 10 – 50 %, zaberajú 75527 m², čo je 36,5 % z výmery územia,

3 – silne skeletovité pôdy, jedná sa o pôdy s obsahom skeletu v povrchovom horizonte nad 50 % a pod povrchovom horizonte rovnako nad 50%, zaberajú 41292 m², čo je 21 % z výmery územia.

Obrázok č.8 – Skeletovitosť pôdy podľa BPEJ

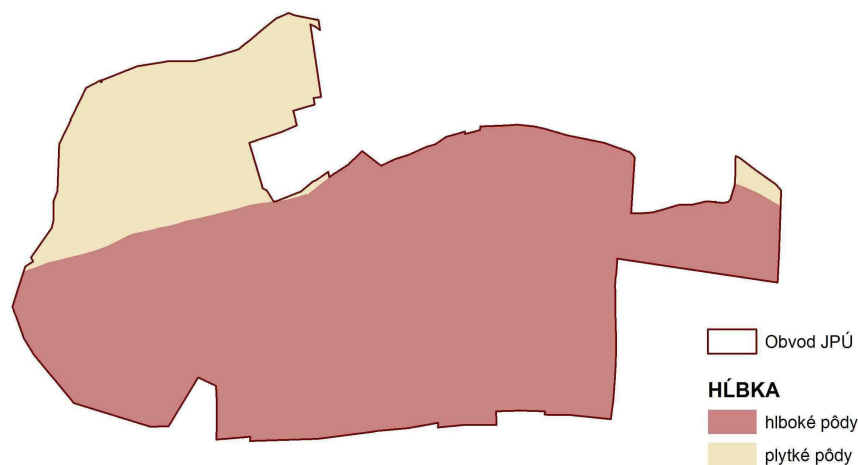

Na základe kódu BPEJ rozlišujeme v zúčtovom území nasledovné **2 kódy hĺbky pôdy**:

0 – hlboké pôdy s hĺbkou 60 cm a viac, zaberajú 155244 m², čo je 79 % z výmery územia,

2 – plytké pôdy s hĺbkou do 30 cm, zaberajú 41292 m², čo je 21 % z výmery územia.

Obrázok č.9 – Hĺbka pôdy podľa BPEJ

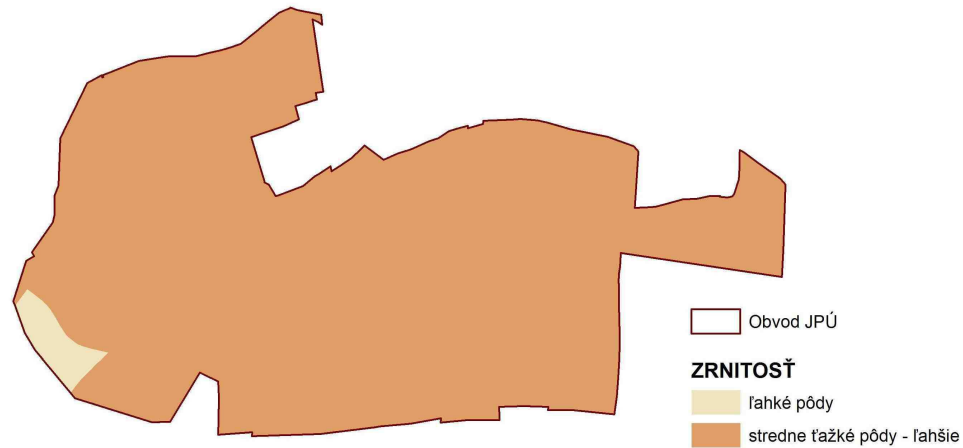

Na základe kódu BPEJ rozlišujeme v záujmovom území nasledovné **2 kódy zrnitosti pôdy**:

1 – ľahké pôdy (piesočnaté a hlinito piesočnaté), zaberajú 192849 m², čo je 98 % z výmery územia,

5 – stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesočnato hlinité), zaberajú 3687 m², čo je 2 % z výmery územia.

Obrázok č.10 – Zrnitosť pôdy podľa BPEJ

3.5 Geomorfologické pomery

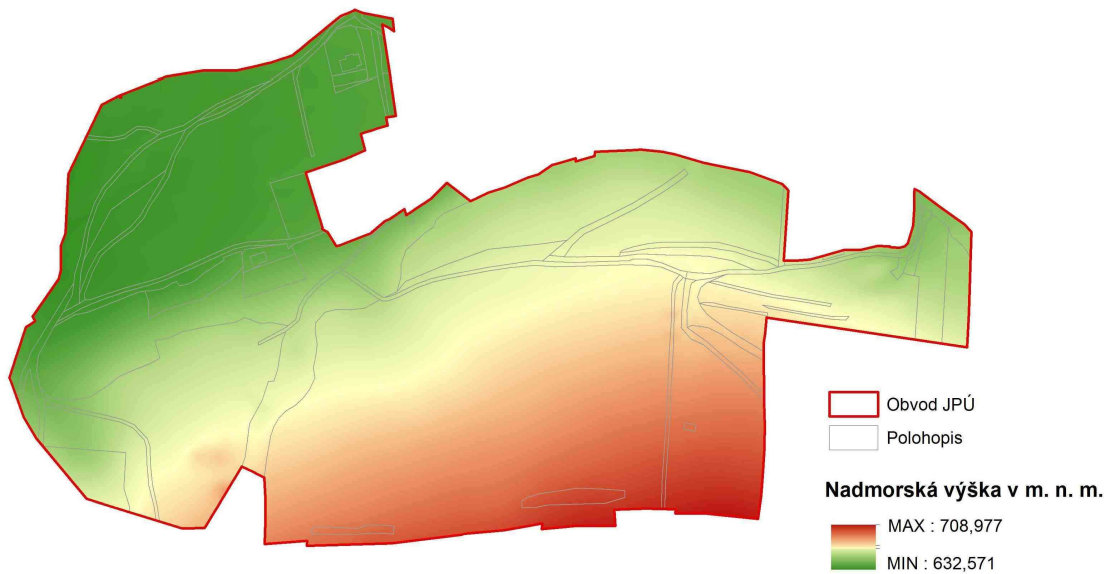
Vymedzené záujmové územie zaraďujeme podľa geomorfologického členenia územia Slovenska (Mapa geomorfologických jednotiek, Atlas krajiny SR, 2002) do provincie Západných Karpát, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, Podhôrno-magurskej oblasti, celku Skorušinské vrchy, podcelku Kopec.

Územie je z hľadiska morfologických pomerov, charakteristické negatívnymi a prechodnými vrásovo-blokovými a šupinovými štruktúrami. Základným typom erózo-denudačného typu reliéfu je v tomto prípade vrchovinový. Územie je tvorené morfoštruktúrnou depresiou peripieninského (pribradlového) lineamentu. Z morfologicko-morfometrických typov reliéfu rozlišujeme jednak nerozčlenenú rovinu a potom veľmi silno členitú vrchovinu, ktorá je v plošnej prevahe.

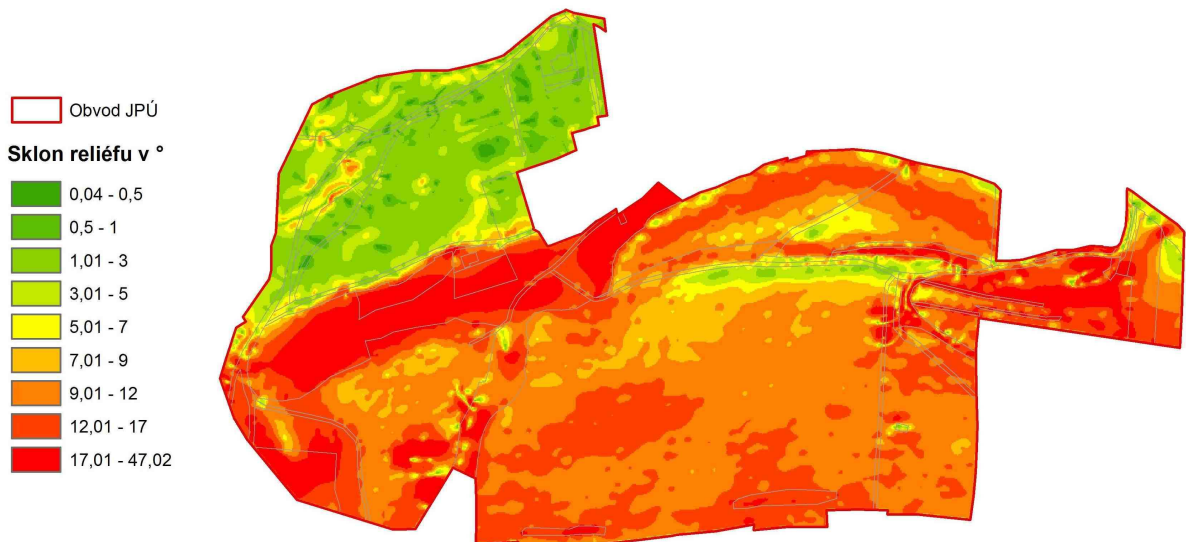
Na základe podrobného zamerania polohopisu a výškopisu v záujmovom území bol vytvorený rastrový digitálny model reliéfu (DMR), ktorý poslúžil ako vstupný podklad pre ďalšie analýzy. Z DMR boli odvodené ďalšie morfografické parametre a to predovšetkým – sklon svahu, expozícia, dĺžka svahu a smer povrchového odtoku.

Najvýznamnejším parametrom odvodeným z DMR je sklon svahu. S narastajúcim skonom svahu sa zvyšuje intenzita vodnej erózie, sklon taktiež podmieňuje prístupnosť pozemku. Ako vyplýva z obrázku č. 12, rozsah hodnôt sklonu svahu sa pohybuje od 0 do 47 %, pričom najvyššie hodnoty dosahuje v centrálnej časti územia (opustené trvalé trávne porasty zarastené krovinatým porastom), najnižšie hodnoty v severnej časti územia (rovinatá lokalita Mlynisko). Rozsah nadmorskej výšky sa pohybuje od 532 m n.m. v lokalite Mlynisko po 709 m n.m. v juhovýchodnom rohu lokality Lán.

Obrázok č.11 – Digitálny model reliéfu

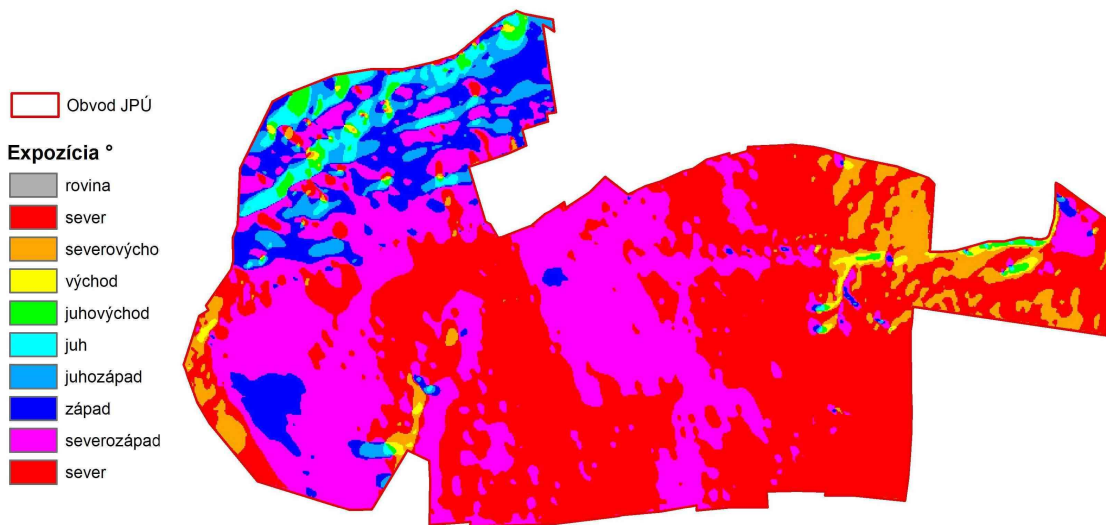
Obrázok č.12 – Sklon reliéfu

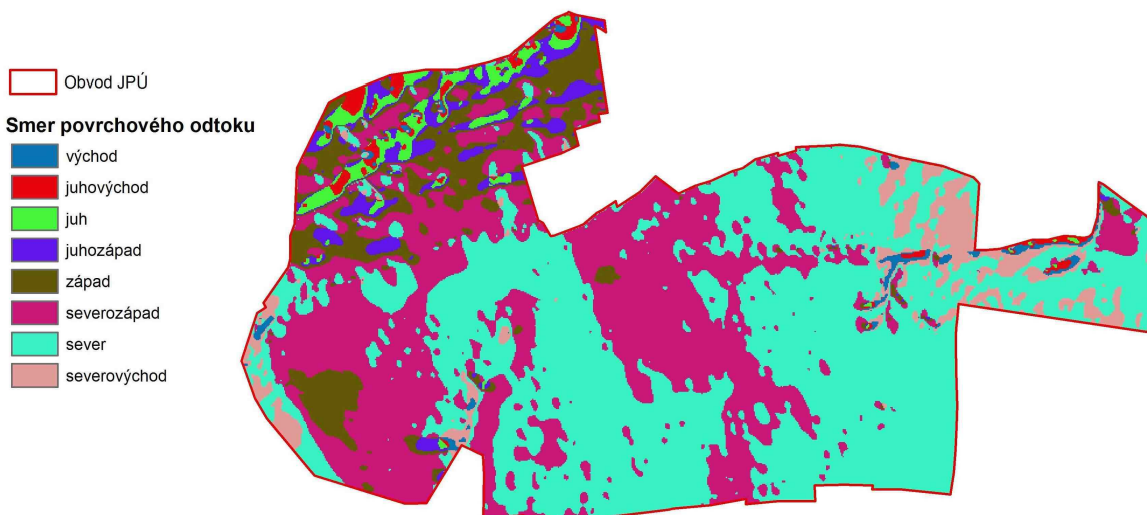
Ďalším nemenej dôležitým parametrom odvodeným z DMR je expozícia svahu voči svetovým stranám. Určuje smer povrchového odtoku a v kombinácii so sklonom svahu určuje množstvo slnečnej energie dopadajúcej na zemský povrch, ktorá je dôležitá pri evapotranspiračných procesoch a pri obehú vody v krajine. Ako vyplýva z obrázku č. 13, väčšia časť územia má severnú alebo severozápadnú orientáciu, výnimkou je severná časť územia (rovinatá lokalita Mlynisko), kde prevažuje zapadaná orientácia resp. kde sa orientácia často mení.

Ďalším odvodeným parametrom súvisiacim s expozíciou svahu je smer povrchového odtoku. Ako vyplýva z obrázku č. 14, v území jednoznačne prevláda severný resp. severozápadný smer odtoku. Všetka voda, ktorá dopadne na zemský povrch gravituje uvedeným smerom.

Obrázok č.13 – Expozícia svahu voči svetovým stranám

Obrázok č.14 – Smer povrchového odtoku

Posledným odvodeným parametrom je dĺžka svahu, čo je dĺžka línie konkrétneho bodu rozvodnice. Táto línia predstavuje spádovú krivku, po ktorej prebieha povrchový odtok. Ako vyplýva z obrázku č 15, v území prevládajú svahy z dĺžkou od 0 do 303 m, výnimočne sa vyskytujú dlhšie.

Obrázok č. 15 – Dĺžka svahu

3.6 Charakteristika územia podľa REPGES

Reprezentatívny geokosytém (REPGES) označuje dominantné druhy, komplexné reprezentatívne jednotky (geokosystémy), ktoré sú charakteristické abioitickou, čiže neživou zložkou, potencionálnou vegetáciou, súčasným využitím a ochranou prírody. Na základe zonálnych a azonálnych podmienok bolo na území Slovenska vyčlenených 120 typov REPGES, ktoré majú charakter potencionálnych geokosystémov. Z podkladu mapy reprezentatívnych geokosystémov v mierke 1 : 50000 je zrejmé, že celé záujmové územie spadá do reprezentatívneho geokosystému Členitých flyšových vrchovín pôvodne s bukovo jedľovými lesmi.

4 Súčasný stav krajiny

4.1 Súčasné využívanie územia v obvode JPÚ

V Tabuľke č.5 je uvedená sumarizácia výmer druhov pozemkov a ich percentuálneho zastúpenia v doterajšom stave evidovanom v registri C-KN a nového stavu zameraného v rámci účelového mapovania polohopisu v obvode projektu JPÚ.

Tabuľka č.5 – Výsledná sumarizácia výmer druhov pozemkov z doterajšom a novom stave

Druh pozemku	DP podľa CKN pre JPÚ		DP po zameraní v JPÚ		Zmeny	
	Výmera (m2)	Podiel (%)	Výmera (m2)	Podiel (%)	Výmera (m2)	Podiel (%)
Orná pôda	25685	13,07	26934	13,70	1249	0,63
TTP	147987	75,30	147858	75,23	-129	-0,07
Lesné pozemky	151	0,08	0	0	-151	-0,08
Zastavaná plocha	7136	3,63	1583	0,81	-5553	-2,82
Ostatná plocha	15577	7,92	20161	10,26	4584	2,34
Spolu	196536	100,00	196536	100,00	0	0,00

Ako je zrejmé z Tabuľky č.5, zmeny výmer jednotlivých DP v doterajšom a novom stave (po mapovaní) sú nepatrného rozsahu a vyplývajú predovšetkým zo spresnenia priebehu ich hraníc. Spresnenie priebehu hraníc DP vyplýva z podrobného mapovania celého záujmového územia. Ďalej z tabuľky vyplýva, že v území prevláda poľnohospodárska pôda (89%, pričom dominujú TTP), na nepoľnohospodársku a nelesnú pôdu pripadá zvyšných cca 11%. Lesné pozemky sa v záujmovom území po zameraní nevyskytujú vôbec.

4.2 Hospodárske využitie krajiny

4.2.1 Poľnohospodárska výroba

Na poľnohospodársku výrobu sú v súčasnosti využívané pozemky v lokalite Lán. Prevažujú tu trvalé trávne porasty, ktoré sú kosené 1 x ročne v letných mesiacoch. Malá časť lokality je ohradená a pasú sa na nej kozy. Na drobných políčkach v blízkosti zastavaného územia obce sú zasadené zemiaky, obhospodarujú ich miestny obyvatelia.

V lokalite Mlynisko sú na drobných políčkach zasadené zemiaky a zelenina. Pozemky obhospodarujú fyzické osoby, obyvatelia obce Oravský Biely Potok. Zvyšná časť lokality Mlynisko, najmä v blízkosti Studeného potoka je zaburinená a zarastená náletovými drevinami, nevhodná na poľnohospodárske využitie.

4.2.2 Lesná výroba

V záujmovom území sa nenachádzajú žiadne lesné pozemky ani lesné porasty.

4.2.3 Ostatné využívanie územia – nepoľnohospodárske aktivity

Časť územia je zastavaná. Nachádzajú sa tu dva rodinné domy (na parcele CKN 564/84, 571/4), príslušené pozemky sú využívané ako dvory resp. záhrady. V lokalite Lán sa nachádza vysielateľ GSM signálu.

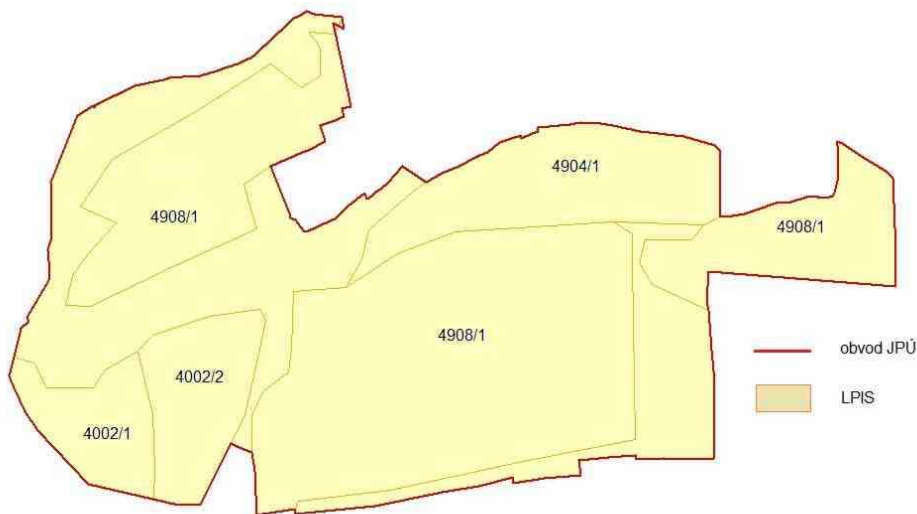
5 Zhodnotenie priestorového a funkčného usporiadania pozemkov v krajine

5.1 Organizácia pôdneho fondu

5.1.1 Hospodársky obvod

LPIS je jedným z piatich komponentov Integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS), je kľúčovým prvkom pri identifikácii poľnohospodárskych plôch a je nevyhnutným predpokladom subvencií v rezorte pôdohospodárstva z fondov EÚ. LPIS bol budovaný na pozadí digitálnych ortofotomáp.

Obrázok č.15 – Grafický výstup z LPIS podľa Informačného portálu VÚPOP

5.2 Delimitácia druhov pozemkov

Vzhľadom na účel projektu JPÚ (príprava územia pre IBV) a vymedzené záujmové územie delimitácia druhov pozemkov neprichádza do úvahy.

5.3 Veľkosť a tvar pôdných celkov ornej pôdy

Vzhľadom na účel projektu JPÚ (príprava územia pre IBV) sa nepredpokladá poľnohospodárske využitie územia. V budúcnosti sa očakáva odňatie ornej pôdy z poľnohospodárskej pôdy (zmena DP na zastavanú resp. ostatnú plochu). Riešenie problematiky veľkosti a tvaru pôdných celkov ornej pôdy je preto bezpredmetné.

5.4 Prejavy degradácie a potreba ochrany pôdy

Vzhľadom na účel projektu JPÚ (príprava územia pre IBV) sa nepredpokladá poľnohospodárske využitie územia. V budúcnosti sa očakáva odňatie ornej pôdy z poľnohospodárskej pôdy (zmena DP na zastavanú resp. ostatnú plochu). Riešenie problematiky degradácie a ochrany pôdy je preto bezpredmetné.

5.5 Obmedzujúce faktory technického charakteru

Ochranné pásmo pre cestu II. triedy je stanovené na 25 m od osi vozovky cesty II. triedy.

Podľa vyjadrenia spoločnosti SPP distribúcia a.s., Bratislava sa v lokalite Mlynisko nachádza plynárenské zariadenie (technologický objekt) STL plynovod DN 200 oceľový. Ochranné pásmo plynárenského zariadenia je 4 m od osi plynovodu.

Podľa vyjadrenie spoločnosti Stredoslovenská energetika – Distribúcia, a.s. sa v lokalitách Lán a Mlynisko nachádzajú nadzemné vzdušné VN vedenie (22KV) a podperné body, nadzemné vzdušné NN vedenie a podperné body a trafostanica (už mimo obvod JPÚ). Ochranné pásmo vzdušného vedenia VN 22 KV je 10 m na obe strany od krajných vodičov, resp. 1 m na obe strany od krajných vodičov v prípade vzdušného NN vedenia.

Podľa vyjadrenia Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Dolný Kubín sa v lokalite Mlynisko nachádzajú podzemné vedenia – prívodové vodovodné potrubie OC DN 250 mm a rozvodné vodovodné potrubie PE DN 50 mm. Ochranné pásmo je 1,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia. Okrem toho je cez lokalitu Mlynisko naplánovaný kanalizačný zberač PP DN 300 v trase Zuberec – Nižná nad Oravou (odkanalizovane obcí Zuberec, Habovka, Oravský Biely Potok, Podbieľ a ich napojenie na ČOV v Nižnej nad Oravou). Stupeň projektovej dokumentácie je DÚR (december 2016).

Podľa vyjadrenia spoločnosti Slovak Telekom a.s., Bratislava dôjde do styku so sieťami elektronických komunikácií. V lokalite Mlynisko sa nachádza podzemné oznamovacie vedenie ST – bez bližšej špecifikácie.

Podľa vyjadrenia spoločnosti Orange Slovensko a.s. sa v záujmovom území nenachádzajú žiadne zariadenia danej spoločnosti.

6 Spoločné zariadenia a opatrenia – súčasný stav

6.1 Prieskum dopravných pomerov

Hlavou prístupovou cestou do obce Oravský Biely Potok je cesta druhej triedy č. 584 (II/584). Cesta sa začína na križovatke s cestou I/59 (E77) v obci Podbieľ a cez sedlo Huty pokračuje na Liptov. Z tejto cesty je priamo prístupná lokalita Mlynisko, nachádzajúca sa vpravo od cesty v smere od obce Podbieľ. Hneď za mostom cez Studený potok (ešte pres vstupom do obce) treba odbočiť doprava a po prejení malého mostíka sa začína lokalita Mlynisko.

Malý betónový mostík je význačným lomovým bodom obvodu projektu JPÚ a zároveň začiatkom nespevnenej poľnej cesty Pp-1. V súčasnosti má z tejto cesty prístup na svoj pozemok aj majiteľ novostavby rodinného domu na parcele CKN 564/84. Cesta od mostíka pokračuje juhozápadným smerom, pričom pokračuje do najzápadnejšieho výbežku obvodu JPÚ, kde opúšťa záujmové územie. Alternatívna možnosť prístupu do lokality Mlynisko je zo zastavaného územia obce – po poľnej ceste Pp-2, ktorá je pokračovaním miestnej komunikácie (parcely CKN 475). Z Pp-2 má v súčasnosti prístup na svoje pozemky aj majiteľ nehnuteľnosti na parcele CKN 571/4.

Prístup do lokality Lán je vyriešený zo zastavaného územia obce – po miestnej komunikácii na parcele CKN 478, ktorá sa končí mostíkom ponad Mrzký potok. Za mostíkom sa začína poľná cesta Pp-3 (CKN 630/1), ktorá slúži ako hlavná prístupová cesta do lokality Lán. Na križovatke poľných ciest „Pri Kríži“ sa z nej odpája poľná cesta Pp-4 a Pp-5. Pp-4 je nespevnená poľná cesta smerujúca k vysielacu GSM, Pp-5 je nespevnená zatravnená poľná cesta idúca západným smerom až po križovatku z Pp-6. Poľná cesta Pp-6 je pokračovaním miestnej komunikácie (CKN 476). Táto komunikácia opúšťa ZÚO a mení sa na poľnú cestu Pp-6 (CKN 633/2). Je to stará vozová cesta, ktorá sa už nevyužíva, náznaky zemného telesa cesty sú však dodnes zreteľné.

Tabuľka č. 6 – Sumárna bilancia existujúcich poľných ciest

Označenie cesty	Kategória cesty	Dĺžka (m)	Výmera (m ²)	Poznámka
Pp-1	3,5/30, tráva	400	2076	nespevnená, bez odvodnenia
Pp-2	3,5/30, tráva	250	784	nespevnená, bez odvodnenia
Pp-3	3,5/30, tráva	200	872	nespevnená, bez odvodnenia
Pp-4	3,5/30, tráva	190	544	nespevnená, bez odvodnenia
Pp-5	3,5/30, tráva	300	990	nespevnená, bez odvodnenia
Pp-6	3,5/30, tráva	150	482	nespevnená, bez odvodnenia
SPOLU		1490	5748	

Všetky vyššie spomínané cesty slúžia predovšetkým na poľnohospodárske účely. Sú vyjazdené poľnohospodárskymi mechanizmami bez podrobnejšieho plánovania, nemajú spevnený povrch ani vyriešené odvodnenie cestného telesa. Vzhľadom na účel JPÚ v daných lokalitách (príprava územia pre IBV) je jasné, že hustota ciest nie je dostatočná ani ich technický stav nie je vyhovujúci a na sprístupnenie budúcich pozemkov bude potrebné navrhnuť nové prístupové cesty s parametrami miestnych komunikácií.

6.2 Prieskum ohrozenosti pôdy vodnou a veternou eróziou

Zhruba 98 % všetkým pozemkov nachádzajúcich sa záujmovom území sú zatrávnené alebo zarastené nelesnou drevinovou vegetáciou. Žiadne výraznejšie prejavy vodnej alebo veternej erózie nie sú badateľné. Vzhľadom na to, že sa v budúcnosti nepredpokladá poľnohospodárske využitie územia, riešenie problematiky prieskumu ohrozenosti pôdy eróziou nemá hlbší význam.

6.3 Prieskum vodohospodárskych pomerov

V blízkom susedstve lokality Mlynisko preteká vodohospodársky významný vodný tok Studený potok. Nachádza sa už mimo obvod JPÚ, pričom obteká lokalitu Mlynisko zo severnej resp. severozápadnej strany. Časť toku je zregulovaná, úprava koryta sa realizovala v rokoch 2008 – 2011 v rámci protipovodňovej ochrany zastavaného územia obce Oravský Biely Potok. V rámci regulácie došlo k napriamaniu, rozšíreniu a prehĺbeniu koryta. Boky koryta boli spevnené lomovým kameňom. Brehy a príľahlé pozemky sú zarastené náletovou drevinovou vegetáciou a burinou. Správcom toku je Slovenský vodohospodársky podnik š.p., povodie Váhu, Ružomberok. Vzhľadom na to, že celá lokalita Mlynisko sa nachádza v záplavovom pásme Studeného potoka, bude potrebné navrhnuť ďalšie vodohospodárske opatrenia technického charakteru, ktoré zabezpečia ochranu budúcich pozemkov pred povodňami.

6.4 Prieskum opatrení na zabezpečenie ekologickej stability a krajinného vzhľadu územia

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené územia podľa zákona NR SR č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

7 Verejné zariadenia a opatrenia – súčasný stav

V záujmovom území boli identifikované 2 verejné zariadenia a opatrenia – lokalita „Pri Kríži“, čo je miesto v lokalite Lán s výhľadom na obec a vysielateľ mobilného GSM signálu, taktiež v lokalite Lán.

8 Stav užívacích pomerov

Pozemky v lokalite Mlynisko (CKN 564/1, 564/75) užívajú fyzické osoby – obyvatelia obce. Na drobných políčkach je zasadená zelenia a zemiaky. Pozemky v lokalite Lán (CKN 563/1, časť CKN 558/1) užívajú obyvatelia obce. Zvyšné pozemky (CKN 562/1, 562/33, 562/34, 561/1) obhospodaruje družstvo PD Nižná.

9 Návrh funkčného usporiadania územia

9.1 Rozbor súčasného stavu a koncepcie riešenia

Rozbor súčasného stavu spoločných zariadení a opatrení a verejných zariadení a opatrení je podrobne popísaný v kapitole 6 a 7. V nadväznosti na UŠ obytných zón Mlynisko a Lán boli navrhnuté dopravné a vodohospodárske spoločné zariadenia a jedno verejné zariadenia a opatrenie.

9.2 Návrh spoločných zariadení a opatrení

Navrhovaná miestna komunikácia MK-1 bude hlavnou prístupovou cestou do lokality Mlynisko z intravilánu obce. Bola navrhnutá v profile 8,5 m, pričom jej súčasťou sú aj chodníky pre peších a parkovacie miesta. Ďalej sa z nej odpojať ostatné navrhované MK v tejto lokalite (MK-2, MK-3, MK-4, MK-5). V budúcnosti sa výhľadovo predkladá prepojenie oboch lokalít (Lán a Mlynisko), čo by mala zabezpečiť MK-6. Tá sa napája na MK-7, ktorá plní funkciu hlavnej prístupovej cesty v lokalite Mlynisko. Na dostatočné zahustenie cestnej siete boli navrhnuté aj MK-8, MK-9, MK-10, MK-11, MK-12, MK-13. Hustota všetkých novo navrhovaných ciest bola nastavená tak, aby sa zabezpečili nové pozemky s výmerou cca 600 – 800 m², čo je vzhľadom na ich budúce využitie vyhovujúca výmera a zároveň sa tak splní podmienka objednávateľa projektu JPÚ. Podrobné parametre jednotlivých komunikácií budú uvedené v dokumentácii k UŠ obytných zón, ktorá v čase písania tohto textu (február 2017) stále nie je dokončená.

Zhruba 98 % všetkým pozemkov nachádzajúcich sa záujmovom území sú zatrávené alebo zarastené nelesnou drevinovou vegetáciou. Žiadne výraznejšie prejavy vodnej alebo veternej erózie nie sú badateľné. S uvedeného dôvodu nie sú navrhnuté žiadne spoločné zariadenia a opatrenia protierózneho charakteru, ktoré by zmierňovali účinky vodnej alebo veternej erózie.

Vzhľadom na, to že celá Lokalita Mlynisko sa nachádza v záplavovom pásme Studeného potoka, bude potrebné navrhnuť vodohospodárske zariadenie za účelom ochrany pozemkov. Výhľadovo sa uvažuje s výstavbou protipovodňového múru. Predpokladá sa, že celý prifahlý pás pozemkov pozdĺž ľavého brehu

potoka (projekčný celok 18) patrí aj bude patriť obci, čím sa zabezpečí dostatočná územná rezerva pre zamýšľané zariadenie.

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené územia podľa zákona NR SR č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Spoločné zariadenia ekologického a krajnotvorného charakteru neboli navrhnuté.

Všetky spoločné zariadenia a opatrenia sú zobrazené vo výslednej mape č.1 – Prehľadná situácia existujúcich a novo navrhnutých spoločných zariadení a verejných zariadení a opatrení v mierke 1 : 1000 resp. vo výslednej mape č.2 – Návrh funkčného usporiadania územia v mierke 1 : 1000.

9.3 Návrh verejných zariadení a opatrení

V nadväznosti na komplexnú UŠ boli navrhnuté 3 verejné zariadenia a opatrenia: nVZO-1 (verejná zeleň), nVZO-2 (božia muka – kríž) a nVZO-3 (vysielač mobilného operátora).

Všetky verejné zariadenia a opatrenia sú zobrazené vo výslednej mape č.1 – Prehľadná situácia existujúcich a novo navrhnutých spoločných zariadení a verejných zariadení a opatrení v mierke 1 : 1000 resp. vo výslednej mape č.2 – Návrh funkčného usporiadania územia v mierke 1 : 1000.

9.4 Bilancia plôch pre spoločné zariadenia a opatrenia a pre verejné zariadenia a opatrenia

Tabuľka č.7 – Bilancia výmer určených na spoločné zariadenia a opatrenia

Typ SZO	Označenie	Kategória	Výmera (m2)	Stav
komunikačné	nSZO-01 (MK01)	C – obslužná MK, MO (MOU)7,5	7630	navrhnutá
komunikačné	nSZO-02 (MK02)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	3255	navrhnutá
komunikačné	nSZO-03 (MK03)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	2139	navrhnutá
komunikačné	nSZO-04 (MK04)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	1732	navrhnutá
komunikačné	nSZO-05 (MK05)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	1684	navrhnutá
komunikačné	nSZO-06 (MK06)	C – obslužná MK, MO (MOU)7,5	2369	navrhnutá
komunikačné	nSZO-07 (MK07)	C – obslužná MK, MO (MOU)7,5	3635	navrhnutá
komunikačné	nSZO-08 (MK08)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	610	navrhnutá
komunikačné	nSZO-09 (MK09)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	866	navrhnutá
komunikačné	nSZO-10 (MK10)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	767	navrhnutá
komunikačné	nSZO-11 (MK11)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	297	navrhnutá
komunikačné	nSZO-12 (MK12)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	1166	navrhnutá
komunikačné	nSZO-13 (MK13)	C – obslužná MK, MO (MOU)6,5	1959	navrhnutá
komunikačné	SZO-14 (Pp-1)	Pp 4/30, nespevnená	842	existujúca
komunikačné	SZO-15 (Pp-2)	Pp 4/30, nespevnená	1009	existujúca
KOMU SZO spolu			29960	
VŠETKY SZO spolu			29960	

Tabuľka č.8 – Bilancia výmer určených na verejné zariadenia a opatrenia

Typ VZO	Označenie	Popis	Výmera (m2)	Stav
rekreačné	nVZO-1 (REK)	verejná zeleň	1837	navrhnuté
rekreačné	nVZO-2 (REK)	božia muka - kríž	292	navrhnuté
telekomunikačné	nVZO-3 (PRS)	vysielač	51	navrhnuté
VŠETKY VZO SPOLU			2180	

9.5 Zostavenia záverečnej bilancie a stanovenie percenta príspevku vlastníkov

Slovenská republika v správe SPF a Obec Oravský Biely Potok sú v zmysle zákona č.300/1991 Zb. v znení neskorších predpisov povinný poskytnúť pozemky na spoločné zariadenia a opatrenia a verejné zariadenia a opatrenia do výšky výmery neknihovaných pozemkov. Chýbajúcu výmeru musia vykryť jednotliví vlastníci, podľa nasledovných tabuliek a výpočtov.

Tabuľka č.9 – Prehľad vlastníctva podľa údajov aktualizovaného RPS

Kód krytia	Vlastník alebo správca	Výmera (m2)
1	Pôvodné neknihované pozemky vo vlastníctve SR v správe SPF	3252
2	Pôvodné neknihované pozemky vo vlastníctve obce	19136
3	Ostatné pozemky vo vlastníctve SR v správe SPF	418
4	Ostatné pozemky vo vlastníctve obce	14424

Tabuľka č.10 – Tabuľka krytia výmery SZO a VZO

Typ	Potrebná výmera (m2)	1	2	3	4	Príspevok vlastníkov (m2)	Spolu
SZO komunikačné	29960	3252	16956			9752	29960
SZO spolu	29960						29960
VZO spolu	2180		2180				2180
SPOLU	32140	3252	19136			9752	32140
Neknihované		3252	19136				22388

9.6 Výpočet výšky potrebného príspevku od vlastníkov na pokrytie SZO a VZO

Výmera obvodu JPÚ (196536m2) – výmera nesceľovaných pozemkov (1440 m2) * 0,05 = 9755 m2.
Rozdiel výmery 9755 m2 – 9752 m2 = 3 m2 sa pripočíta k obecnému majetku.

Vlastníci pozemkov teda budú prispievať piatimi percentami (5 %) z ich výmery.